

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๗/๒๕๖๑

เรื่องพิจารณาที่ ต.๖๑/๒๕๖๐

วันที่ ๒๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

เรื่อง นายเกษมชาติ นัฏริตชัย กับพวกรวม ๓ คน (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่า คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๘ เรื่อง การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ ข้อ ๑๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๔๔ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายเกษมชาติ นัฏริตชัย กับพวกรวม ๓ คน (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ใช้อำนาจทางนิติบัญญัติ ออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๘ เรื่อง การรักษาความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงของชาติ โดยข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ใดมั่วสุม หรือชุมนุมทางการเมือง ที่ใด ๆ ที่มีจำนวนตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการชุมนุมที่ได้รับอนุญาตจากหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย” ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวห้ามมิให้บุคคลกระทำการใดและกำหนดโทษทางอาญาสำหรับบุคคลที่ฝ่าฝืน จึงถือว่าบทบัญญัติดังกล่าวเข้ามั่วสุมหรือจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธของผู้ร้องทั้งสามตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๔ รับรองไว้ และไม่สอดคล้องกับหลักการทั่วไปของการตรากฎหมายจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญ

- ๒ -

มาตรา ๒๖ ได้รับรองไว้ นอกจากนี้ บทบัญญัติดังกล่าวยังบัญญัติการกระทำอันเป็นความผิดโดยใช้ถ้อยคำที่กว้างและคลุมเครือ ได้แก่ “ชุมนุมทางการเมือง” ทำให้บุคคลไม่สามารถเข้าใจได้ว่าการใช้เสรีภาพในการชุมนุมที่มีรูปแบบใดหรือเนื้อหาอย่างใดจะเป็นการผิดกฎหมายหรือไม่ ซึ่งขัดต่อหลักความแน่นอนชัดเจนของกฎหมายที่ถือว่าเป็นหลักย่อยของหลักความมั่นคงของกฎหมายอันเป็นองค์ประกอบทางเนื้อหาของหลักนิติธรรมที่เรียกร้องให้องค์กรของรัฐที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติตรากฎเกณฑ์ที่มีลักษณะนามธรรมและบังคับใช้ทั่วไปที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลหรือกำหนดโทษทางอาญาจะต้องบัญญัติกฎหมายให้มีความชัดเจนเพียงพอเพื่อให้บุคคลสามารถเข้าใจขอบเขตเสรีภาพของตนและกำหนดพฤติกรรมของตนเองได้ภายใต้สภาพการณ์ในทางกฎหมาย ผู้ร้องทั้งสามจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่า คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๘ เรื่อง การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ ข้อ ๑๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๔๔ หรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องทั้งสามต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

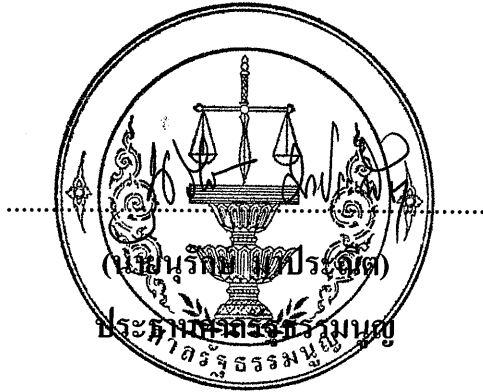
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง เป็นกรณีที่ผู้ร้องทั้งสามขอให้พิจารณาวินิจฉัยว่าคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๘ เรื่อง การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ ข้อ ๑๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๔๔ หรือไม่ นั้น เห็นว่า คำสั่งดังกล่าวมีสถานะการบังคับใช้เป็นกฎหมาย จึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องทั้งสามขอให้ตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ซึ่งตามรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้สิทธิในการยื่นคำร้องเกี่ยวกับการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมายไว้เป็นการเฉพาะแล้วโดยการใช้สิทธิทางศาลตามมาตรา ๒๑๒ และการใช้สิทธิทางผู้ตรวจการแผ่นดินตามมาตรา ๒๓๑ (๑) ผู้ร้องทั้งสามจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวโดยอาศัยช่องทางตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

- ๓ -

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๔ -

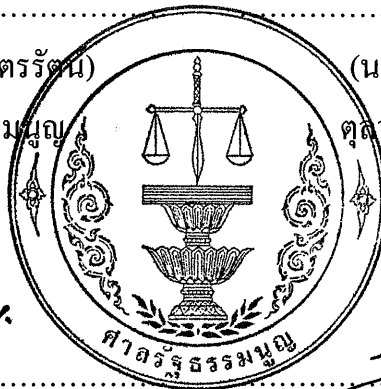
(คำสั่งที่ ๗/๒๕๖๑)

(นายจรูญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิตยมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ